

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 182/2017-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 29. marca 2017 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED] a [REDACTED], obaja bytom [REDACTED], zastúpených advokátkou Mgr. Miroslavou Ficovou, Mierové námestie 24, Nová Dubnica, pre namietané porušenie ich základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Nitre v konaniach vedených pod sp. zn. 5 Co 18/2013 a sp. zn. 5 Co 697/2015 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] a [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 6. marca 2017 doručená sťažnosť [REDACTED] a [REDACTED] (ďalej len „sťažovatelia“), ktorou namietajú porušenie ich základného práva na prerokovanie veci bez

zbytočných priesťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Nitre (ďalej len „krajský súd“) v konaniach vedených pod sp. zn. 5 Co 18/2013 a sp. zn. 5 Co 697/2015 (ďalej aj „napadnuté konania“).

2. V sťažnosti sťažovatelia uviedli, že sú účastníkmi konania vedeného na Okresnom súde Komárno (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 13 C 270/2011 v procesnom postavení žalovaných. Predmetom konania je určenie neplatnosti kúpnej zmluvy, ktorou žalobcovia previedli svoj rodinný dom s pozemkom na sťažovateľov.

3. V tejto veci okresný súd rozsudkom z 21. septembra 2012 určil, že predmetná kúpna zmluva je neplatná. Následne krajský súd po podaní odvolaní sťažovateľov uznesením sp. zn. 5 Co/18/2013 z 9. októbra 2013 rozsudok okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (rozsudok krajského súdu bol doručený sťažovateľom na základe ich urgencye až 22. apríla 2014).

4. V poradí druhým rozsudkom z 5. februára 2015 okresný súd zamietol žalobu žalobcov, ktorí však proti rozsudku podali 10. apríla 2015 odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Co 697/2015 uznesením z 29. júna 2016 tak, že zrušil druhý rozsudok okresného súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Sťažovatelia chronologicky opísali priebeh doterajšieho konania pred všeobecnými súdmi s tým, že krajskému súdu vyčítajú, že *„na základe toho istého skutkového a právneho stavu vydal dve zrušujúce uznesenia (č. k. 5 Co 18/2013-171 a 5 Co 697/2015-245), ktoré si vzájomne zásadne odporujú v základnej otázke, od ktorej závisí aj výsledok predmetného súdneho konania, a to, či žalobcovia majú na určenie neplatnosti kúpnej zmluvy naliehavý právny záujem alebo nie“*.

5. Sťažovatelia vidia porušenie svojich označených práv (bod 1) v tom, že konanie na krajskom súde je *„poznačené priesťahmi v konaní, keď krajský súd opakovane, ani pol roka po tom, ako vyhlásil svoje uznesenia č. k. 5 Co 18/2013-171 a 5 Co 697/2015-245 o zrušení*

a vrátení veci okresnému súdu, tieto spolu so spisom nedoručil okresnému súdu a urobil tak v oboch prípadoch až na základe urgencie sťažovateľov“.

6. Na základe uvedeného sťažovateľa navrhli, aby ústavný súd o ich sťažnosti nálezom takto rozhodol:

„1. Krajský súd v Nitre v konaní vedenom pod sp. zn. 5Co 18/2013 a sp. zn. 5 Co 697/2015 porušil základné právo [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie veci v primeranej lehote zaručené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. Krajský súd v Nitre je povinný [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] zaplatiť spoločne a nerozdielne sumu 6 000,- Eur (slovom šesťtisíc eur) ako primerané finančné zadosťučinenie, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

3. Krajský súd v Nitre je povinný nahradiť [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] spoločne a nerozdielne trovy konania v sume 312,34 Eur... na účet ich právnej zástupkyne, advokátky Mgr. Miroslavy Ficovej... do pätnástich dní od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

7. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

8. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

9. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

10. O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie. Zjavná neopodstatnenosť sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na konanie bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy môže vyplývať aj z toho, že porušenie tohto základného práva sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, ktoré z hľadiska jeho druhu a povahy netrvá tak dlho, aby sa dalo vôbec uvažovať o zbytočných prieťahoch (m. m. II. ÚS 93/03, II. ÚS 177/04).

11. Podľa § 20 ods. 4 zákona o ústavnom súde je ústavný súd viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone. Viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania sa prejavuje vo viazanosti petitom, teda tou časťou sťažnosti, v ktorej sťažovateľ špecifikuje, akého rozhodnutia sa domáha (§ 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde), čím zároveň vymedzí predmet konania pred ústavným súdom z hľadiska požiadavky na poskytnutie ústavnej ochrany. Vzhľadom na to môže ústavný súd rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorý označil za porušovateľa svojich práv. Platí to predovšetkým v situácii, keď je sťažovateľ zastúpený zvoleným advokátom (m. m. II. ÚS 19/05, III. ÚS 2/05, IV. ÚS 287/2011).

12. Predmetom konania ústavného súdu bolo preskúmanie, či postupom krajského súdu v konaniach vedených pod sp. zn. 5 Co 18/2013 a sp. zn. 5 Co 697/2015 došlo k porušeniu základného práva sťažovateľov na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

13. Podľa už uvedenej judikatúry ústavného súdu sa ochrana základnému právu podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (i právu podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) poskytuje v konaní pred ústavným súdom len vtedy, ak v čase uplatnenia tejto ochrany porušovanie tohto základného práva označenými orgánmi verejnej moci (v tomto prípade krajským súdom) ešte mohlo trvať. Ak v čase, keď sťažnosť bola doručená ústavnému súdu, už nemohlo dochádzať k porušovaniu označeného práva postupom krajského súdu v napadnutom konaní, ústavný súd sťažnosť zásadne odmietne ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

14. Ústavný súd v tejto veci považoval za preukázané, že konania vedené na krajskom súde pod označenými spisovými značkami skončili dávno pred tým, ako bola podaná ústavná sťažnosť (bod 1). Sťažovatelia podali sťažnosť na poštovú prepravu až 2. marca 2017, pričom krajský súd v sťažnosťou napadnutých konaniach vo veci rozhodol prvýkrát ešte 9. októbra 2013 a druhýkrát 29. júna 2016. Súdny spis bol po druhom rozhodnutí krajského súdu vrátený okresnému súdu ešte 13. decembra 2016 a následne rozhodnutie krajského súdu bolo doručené sťažovateľom, ako uvádzajú, 2. januára 2017.

15. Krajský súd teda už nedisponoval právomocou vo veci konať a v danej etape konania (v čase podania sťažnosti) nemohol porušiť základné právo sťažovateľov na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako ani právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Sťažovateľmi namietaná údajná nečinnosť krajského súdu v označených konaniach pri vypracovaní rozhodnutí *prima facie* (jednotlivo a ani dovedna) takisto nespĺňa ústavnoprávnu dimenziu prietáhov.

16. Na tomto základe ústavný súd sťažnosť sťažovateľov po predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

17. Pokiaľ niektoré námietky sťažovateľov kvalifikovane zastúpených advokátkou v odôvodnení sťažnosti smerovali aj k nesprávnemu právnemu posúdeniu veci zo strany krajského súdu (bod 4) a porušeniu citovaného čl. 46 ods. 1 ústavy alebo aj k zdĺhavému postupu okresného súdu v ich veci, ústavný súd sa nimi osobitne už nezaoberal, pretože tieto neboli premietnuté v petite sťažnosti, ktorým je ústavný súd podľa § 20 ods. 4 zákona o ústavnom súde viazaný, a teda bol by tu daný dôvod na odmietnutie sťažnosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde aj pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

18. K uvedenému ústavný súd nad rámec dodáva, že ďalším možným dôvodom odmietnutia tejto sťažnosti by bola aj jej neprípustnosť (§ 53 ods.1 v spojení s § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde), keďže sťažovatelia pred podaním sťažnosti nepodali kvalifikovanú sťažnosť na prietahy v uvedených napadnutých konaniach predsedovi krajského súdu (za ktorú nemožno považovať podanie „urgencií“, pozn.).

19. Keďže sťažnosť bola odmietnutá ako celok, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľov v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 29. marca 2017